

103. A, KDB: 681
VK/AGU

DET KONGELIGE OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

KONTOR: PLØENS GT. 8, TLF. (02) 34 90 90 - TELEKS 21486 OEDEP N - TELEFAX 34 95 65
POSTADRESSE: POSTBOKS 8148 DEP., 0033 OSLO 1

NVE-8

ARKIVNR.:
SAKSBEH.:

Norges vassdrags- og energiverk
Postboks 5091 Maj.

5170 05.OKT1990

0301 OSLO 3

KAN ARKIVERES

OFF.:
U.O.:

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)

Dato 4 OKT. 1990

OED 89/1065 EV CRB

STATSKRAFTVERKENE - GRYTEN KRAFTVERK
NY ENDRING AV MANØVRERINGSREGLEMENTET VEDRØRENDE
VANNSLIPPINGEN I MARDALSFOSSEN

Ved kronprinsregentens resolusjon av 28. september 1990 er bestemt:

"Manøvreringsreglementet for statsreguleringen av Grytten kraftanlegg, fastsatt ved kongelig resolusjon av 18. juni 1970 og 22. juni 1990 endres i samsvar med forslag inntatt i Olje- og energidepartementets foredrag av 28. september 1990."

Etter dette har manøvreringsreglementets post 2, 2.ledd fått følgende ordlyd:

"Basert på tilsig fra restfeltene ovenfor sperredammen ved Fossafjelltjern, samt Bruåa overføringstunnel, skal det holdes en vannføring i Mardalsfossen på 2,5 m³/s i perioden 20.06 - 30.07 og en vannføring på 2,0 m³/s i perioden 01.08 - 20.08. Utgjør tilsiget mindre enn disse verdier, skal tilsiget i sin helhet slippes i fossen, dog slik at eieren plikter å holde en vannføring på 2,5 m³/s i juli måned."

Reguleringsbestemmelsenes post 20 2.ledd endres tilsvarende.

././ Til orientering vedlegges kopi av departementets foredrag i kronprinsregentens resolusjon av 28. september 1990.

Etter fullmakt

Harald Solli
Harald Solli

Cecilie Ringdal Berggrav
Cecilie Ringdal Berggrav

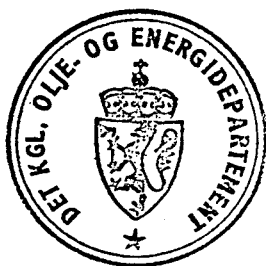
KAN ARKIVERES
OFF.:
U.O.:

5170 05. OKT 1990

STATSKRAFTVERKENE
GRYTEN KRAFTVERK - ENDRING AV MANØVRERINGSREGLEMENT
VEDRØRENDE VANNSLIPPING I MARDALSFOSSEN

Kronprinsregentens resolusjon 28. september 1990

Foredratt av statsråd Eivind Reiten

25.09.90

CRB
Mull

Stortinget ga den 18. juni 1970 sitt samtykke til statsregulering for utbygging av Grytten kraftanlegg. Ved kgl.res. av 31. juli samme år ble det vedtatt reguleringsbestemmelser i samsvar med Stortingets vedtak. I bestemmelsesens post 20, 2 ledd jfr. manøvreringsreglementet pkt. 2, 2 ledd ble bestemt;

"I de første 10 år etter at anleggene er tatt i bruk, plikter også eieren å holde en vannføring i Østre Mardalsfoss på 3 m³/sek. i juli måned."

Ved kgl. res av 22. juni 1990 ble manøvreringsreglementet og reguleringsbestemmelsene endret slik at slippingen nå skal foregå som følger;

"Basert på tilsig fra restfeltene ovenfor sperredammen ved Fossafjelltjern, samt Bruåa overføringstunnel, skal det holdes en vannføring i Mardalsfossen på 2,5 m³/s i perioden 20.06 - 31.07 og en vannføring på 2,0 m³/s i perioden 01.08 - 20.08. Utgjør tilsiget mindre enn disse verdier, skal tilsiget i sin helhet slippes i fossen."

Endringen besto i en utvidelse av slippingsperioden fra en til to måneder, men med et noe lavere pålagt slippingsvolum. Siste setning i den endrede teksten innebar dessuten at minstevannføringen ikke lenger skulle være absolutt dvs. at det ikke kan kreves sluppet vann utover det volum tilsiget til enhver tid utgjør. At man ikke opprettholdt noen garantert nedre grense ved å pålegge slippingen fra magasinet ble av departementet i bemerkningene til resolusjonen begrunnet på følgende måte:

" I nedbørsfattige somre, når tilsiget ikke er tilstrekkelig til at minstevannføringen pålegget kan overholdes, er det et spørsmål om det ikke bør pålegges en plikt til å slippe vann fra magasinet. Etter departementets mening må dette spørsmålet vurderes utifra de samme kriterier som ovenfor - tap i kraftproduksjon, hensyn til turistnæringen samt innvirkning på biologiske forhold i vasdraget. Magasin vann er selvsagt særlig verdifullt for kraftproduksjon i nedbørsfattige somre med tanke på den kommende vintersesong. Det er videre på det rene at den minimale mengde vann som ville ha tilflytt vasdraget ved pålegg om slipping fra magasinet, uansett ville hatt liten betydning for de biologiske forhold i Eira. Det bør videre nevnes at vannføringen også før reguleringen, i nedbørsfattige somre kunne komme ned mot null. Avløpet ved utløpet av Eikesdalsvatn er nemlig bare redusert med 7,2% som følge av reguleringen av Østre Mardalsfoss. Det er etter departementets mening ikke tilstrekkelig tungtveiende grunner til å pålegge slipping fra magasinet."

Endringen i reglementet ble vedtatt i samsvar med NVEs innstilling. Begrensningen i slippingskravet til bare å omfatte tilsiget ble ikke kommentert av noen instans i forbindelse med de innkomne uttalelser til innstillingen. I etterhånd har det imidlertid kommet sterke reaksjoner fra Nesset kommune på den vedtatte begrensning. Kommunen hevder nå at Mardalsfossen etter den nye begrensningen i reglementet

vil kunne tørrlegges helt i nedbørsfattige somre.

På bakgrunn av de etterfølgende reaksjoner har departementet tatt kontakt med Statkraft og NVE for å få en nærmere oversikt over antatt tap for regulanten ved pålegg om slipping av magasin vann. Avrenningstall fra 1959 til 1973 viser at tilsiget i juli måned gjennomsnittlig ville representert en årlig underskridelse på 0,4 mill m³/s i forhold til en pålagt vannføring på 2,5 m³/s. Slipping av magasin vann for å kompensere underskridelsen ville med utgangspunkt i nevnte tall representert et produksjonstap på 0,9 GWh pr. år. En vil kunne få underskridelser også i normalår dersom nedbørsmengden eksempelvis kommer senere enn juli måned.

Olje- og energidepartementet har etter dette kommet til at en garantert minstevannføring som skissert kan forsvares ut fra hensynet til turistnæringen og de landskapsmessige forhold.

Olje- og energidepartementet går på denne bakgrunn inn for at manøvreringsreglementet endres slik at den pålagte minstevannføring i juli måned blir absolutt. Manøvreringsreglementets post 2, 2.ledd foreslås etter dette endret til:

"Basert på tilsig fra restfeltene ovenfor sperredammen ved Fossafjelltjern, samt Bruåa overføringstunnel, skal det holdes en vannføring i Mardalsfossen på 2,5 m³/s i perioden 20.06 - 31.07 og en vannføring på 2,0 m³/s i perioden 01.08 - 20.08. Utgjør tilsiget mindre enn disse verdier, skal tilsiget i sin helhet slippes i fossen, dog slik at eieren plikter å holde en vannføring på 2,5 m³/s i juli måned."

Reguleringsbestemmelsenes post 20 2.ledd endres tilsvarende.

Olje- og energidepartementet

t i l r å r :

Manøvreringsreglementet for statsreguleringen av Grytten kraftanlegg, fastsatt ved kongelig resolusjon av 18. juni 1970 og 22. juni 1990 endres i samsvar med forslag inntatt i Olje- og energidepartementets foredrag av1990.

Statsministerens kontor

Storveien 10

Kronprinsessens kommisjon

28. september 1990.

Vergemester